

Mai Thảo

NHỮNG NGƯỜI Ở KHÁCH SẠN

Truyện ngắn

NHỮNG NGƯỜI Ở KHÁCH SẠN

Mai Thảo

*Hiện Đại số 1
4-1960*

những người ở khách sạn mai thảo

Bìa: M.P

*Trình bày: **Muôn Phương***

Nguồn: Internet

Muôn phương góp lại, trả về muôn phương

những người ở khách sạn

MAI THẢO

Khoảng năm, sáu giờ chiều trở đi má Chín mới về. Tiếng guốc má Chín từ dưới cầu thang đổ lên, không lẫn được. Nó nện ình ình xuống những bậc thang gỗ đã long gẫy. Nó vang động suốt cả dọc hành lang khách sạn. Nó độc nhất. Khách sạn, chỉ riêng mình má Chín được quyền gõ những tiếng guốc ngang ngược hống hách như vậy. Đang ôm nhau ngủ, Miên Hòa đều choàng dậy vì tiếng guốc má Chín. Không ai dám hé miệng thốt lên một tiếng phản nản, mặc dầu cái nghề thức sáng đêm đã làm cho giấc ngủ của bọn Miên Hòa thật cần thiết quý báu. Sợ má thù. Má Chín thù

thì chỉ có việc trả tiền buồng, khăn gói dọn khỏi khách sạn. Hồi này thành phố đông đặc người, nhà cửa xây cất san sát nhưng chưa ráo vôi vữa đã có người đến ở tức khắc, khách sạn tồi tàn bẩn thỉu, giá thuê cắt cổ, điện nước thất thường, má Chín tác yêu tác quái, vậy mà bọn Miên Hòa cũng cứ chịu phép không dám ho he một câu. Đành ai nấy tìm đủ cách làm vừa lòng má để sống yên thân.

Hòa bảo tôi:

– Thuê buồng trả tiền, tiếng thế vẫn phải quà biếu xén luôn đấy anh ạ. Chia nhau ra, đưa cái nọ đưa cái kia. Nay cái này mai cái khác. Tháng trước má giở chứng ăn đầy tháng thẳng con giai, chúng em phải chung nhau mua cho thẳng nhỏ cái lắc hai đồng cân vàng. Anh tính ăn ở chu đáo cứ như má ấy là bà nội mình mà còn chưa xong.

Tôi hỏi Hòa:

– Sao các em không dọn quách đi chỗ khác?

Hòa thở dài:

– Đi đâu bây giờ anh? Được cái ở gần chỗ làm, đi lại tiện. Với lại mỗi lần dọn dẹp vừa linh kinh vừa tốn kém. Đi đi cả, ở ở cả. Chúng em như chó với mèo nhưng lại chẳng thể rời được nhau ra.

Tôi biết chính vì cái sự không rời được nhau ra của Miên Hòa mà người đàn bà tinh quái kia đã nắm lấy như một nhược điểm để lợi dụng, dọa nạt, nay kiếm chuyện nầy mai kiếm chuyện khác. Từ trong buồng Hòa nhìn ra tôi thường thấy má Chín đi qua. Má Chín. Bọn Hòa nịnh khéo cứ gọi tăng lên thế, kỳ thực má còn trẻ. Chừng 35, 40 là cùng. Hồi gần đây lên thăm Miên Hòa luôn, tôi hay đụng đầu với má ở đầu cầu thang. Đôi khi qua cửa buồng má ở đầu dãy, thấy má đứng chống nạnh, nhìn tôi

chăm chăm, tôi vẫn cúi đầu chào. Chồng má là một người cảnh binh già. Y to, thô. Vẻ người hiền, lầm lì. Sáng đi sớm chiều về muộn, người ở khách sạn chỉ đôi khi thoáng thấy bóng y những lúc cửa buồng mở rộng, nằm ngửa đọc báo, cái thân hình béo mập ngấn lên từng ngấn mỡ bệu trên chiếc giường nhỏ, thứ giường gỗ thấp kích thước như kiểu giường nhà thương dùng cho tất cả khách sạn. Cái nghề làm cảnh binh của y cũng là một thứ ngoáo ộp để má Chín lên mặt dọa bóng dọa gió:

– Ông hiền nhưng ông thẳng lắm đó. Ông làm ngơ đi nhiều lắm đó các cô à.

Má Chín thường lấy giọng nhân nghĩa bảo Miên Hòa như vậy. Vừa có ý sang tai cho chúng tôi. Làm ngơ, ý nói không đếm xỉa đến cái việc tôi và Định hàng ngày lên thăm Miên Hòa và những đêm đưa Miên Hòa về khách sạn, chúng tôi có ở lại trò

truyện đến một hai giờ sáng. Tôi vốn ghét thậm tệ cái thói cậy thân cậy thế, nhất là một thứ thân thế hạng bét để lòe bịp nạt nộ, tôi có nói chuyện ấy nói với Định nhưng Định gạt đi:

– Cậu có ở ngày đêm ở đây đâu mà tính đến chuyện can thiệp. Tôi ở trong quân đội, không tiện. Mụ ấy có làm gì quá hăng hay.

Tôi bực mình lắm nhưng thấy Định có lý đành phải thôi, Dáng chừng má Chín cũng gồm bọn tôi, mỗi khi đi qua tôi cúi đầu chào, má cũng gật đầu chào lại. Một hôm má đang đứng trước cửa, thấy tôi ở buồng Hòa ra về, bèn cất tiếng mời tôi vào chơi. Nể, tôi cũng vào. Ngó thấy nét mặt tươi tỉnh khác thường của má tôi đoán thầm: Chắc hôm nay chị ả được bạc.

Chả là má Chín đánh tổ tôm, bài cào, xì lác quanh năm ngày tháng. Buổi sáng chồng đi, má cũng khóa cửa buồng đi ngay.

Buổi chiều má về chỉ trước lúc gã về mười phút, vừa đủ đón bữa ăn thằng nhỏ tiệm ăn Trung Hoa bên kia khách sạn đưa sang, khác với bọn Miên Hòa vẫn cứ lách kích củi lửa thổi nấu lấy cho đỡ tốn. Tôi ngồi xuống một đầu giường, hỏi xã giao:

– Ông cò chưa về?

– Dạ hôm nay nhà tôi gác đêm.

Má trả lời. Đoạn ngó tôi một vẻ dò xét:

– Thấy đến chơi đây luôn nhỉ?

Tôi đáp:

– Vâng tôi đến đây chơi luôn.

– Chứ thầy quen cô nào? Cô Miên hay cô Hòa?

Tôi nghịch ngợm trả lời:

– Quen cả hai người.

Má Chín « à » một tiếng ngớ ngẩn, đoạn bắt đầu kể lễ nhân nghĩa phúc đức. Nào là vợ chồng má đều là người tử tế, khách sạn này đứng đắn lắm, các cô ấy lớn tuổi tiếng thế vẫn như con nít, ngủ vùi cả ngày, thức dậy đùa như ngủ, chủ giao cho má cái việc trông nom khách sạn, mà phải đầu tắt mặt tối mà chẳng lợi lộc gì. Nào là khách sạn từ mười mấy năm nay kể từ ngày có má chẳng hề xảy ra chuyện gì lộn xộn. Làm tôi chợt nghĩ đến địa vị đặc biệt của má ở khách sạn. Khách sạn của ai? Ai giao cho má Chín coi giữ khách sạn? Miên Hòa không biết, cũng chẳng ai biết, Cũng chẳng ai hỏi. Cuối tháng, những người ở khách sạn mang tiền phòng trả cho má Chín, ai chậm má đến lấy tận buồng. Cứ như vậy mà Chín đã mặc nhiên trở nên một thứ quản đốc của cái khách sạn tồi tàn và cũ kỹ.

Tôi ngồi chịu chuyện má Chín đúng một tiếng đồng hồ. Mà cứ đề cao mãi cái

bụng tốt của má đối với « các cô ấy ». Coi như con như em trong nhà. Các cô ấy làm những chuyện điên đầu má cũng bỏ qua cũng che chở cho tất.

Má trộn mắt:

– Thầy tính xem, tháng trước đây cô Miên gây gỗ gì với con bé bán chanh đá ở đầu phố, ăn chịu uống đựng thế nào để nó kéo cao bồi với mấy con điểm đến đây vây đông nghịt dưới chân thang. Chúng hăm xuống chúng lột quần, cứ cuống cả lên, không có ông nhà tôi xuống dọa một tiếng chúng nó đã ăn gỏi. Rồi còn đi đêm về hôm, chạy như giặc, cười nói toang toang, khóc lóc âm ỹ.

Má kết luận:

– Nhịn cứ như nhịn cơm sống thầy ơi!

Kể má Chín cũng có lý. Hòa Miên chỉ có chúng tôi chịu được, hiểu được. Những

người như má Chín làm sao biết được cái tâm trạng lúc đùa như giấc lúc cười lúc khóc như con nít ấy của họ. Tôi biết có những đêm Hòa nhớ mẹ nhớ chị ở tận Châu Đốc, bỏ nhà đi bây giờ không dám về thăm, đứng tựa ban-công nhìn xuống đường khóc suốt đêm, Miên thấy vậy cũng ôm bạn khóc theo. Tôi biết Miên có những buổi chiều mua rượu về uống, hát, xé quần áo, đập đồ đạc, vừa mếu máo vừa nước mắt ròn ròn. Tôi dịu giọng nói với má Chín nên coi họ như em, má Chín đừng chấp.

Má được thế:

– Thì thế. Nhưng tốt thì phải tốt lại thầy ạ. Mà không biết điều thì tôi cho biết tay tôi.

Má kể cho tôi nghe năm ngoái có một ả me tây đến căn buồng số 6, du côn chẳng bữa đánh đá nổi tiếng khắp mặt khách sạn, gặp tay má chưa đầy một tuần đã phải bước

mất. Má Chín tiễn tôi ra đến cửa còn dặn với:

– Thầy cũng bảo các cô nhé. Tôi thì dễ, nhưng ông nhà tôi ông ấy nóng tính lắm thầy ạ.

Tôi chào má Chín đi ra. Từ hôm đó má Chín đối với tôi xem chừng bớt lạnh lùng hơn trước. Tôi cũng đem câu chuyện ấy nói với Miên Hòa, khuyên hai chị em ăn ở ý tứ đừng để má Chín có cơ làm khó dễ. Sự thực những chuyện eo xèo giữa má Chín không có riêng gì với Miên Hòa mà có với tất cả mọi người ở khách sạn. Được cái ai cũng cố nhịn và nhất là hồi này ai cũng thầm mong cho má Chín được bạc. Được, má dễ tính vui vẻ trông thấy. Má thua cũng vậy. Về đến chân cầu thang nghe tiếng guốc biết ngay. Chẳng may, hồi này má Chín thua luôn, mà ý chừng lại thua đậm là khác. Mới từ đầu tháng má Chín

đã hỏi vay khéo Miên Hòa ba lần cả thấy đến ngót hai nghìn rồi. Tiền buồng khách sạn tháng trước nghe đâu cũng không nộp đủ cho chủ. Đồ đạc cầm bán dần. Cái nhẫn kim cương óng ánh ở ngón tay út cũng đã không cánh mà bay. Khách sạn sống trong một không khí bị khủng bố thường trực. Thắp đèn khuya một tí, nước dùng nhiều một tí má Chín cũng là lỗi lầm ỉ. Miên Hòa thường phải đóng cửa buồng lại mới dám ủi quần áo. Rồi kiểm soát này có khác để xoay sở không được má Chín xoay đến chúng tôi. Một buổi tối tôi đang ngồi chơi với Hòa má Chín đột ngột mở cửa đi vào. Thấy tôi, làm bộ ngạc nhiên:

– Ủa thầy còn ở đây à, giờ này thầy chưa về sao?

Rồi ngó trước ngó sau ra vẻ sợ hãi:

– Nay, thầy ở đây không được đâu.

Tôi hỏi tại sao. Má đáp:

– Ông cò nhà tôi vừa hỏi tôi đấy. Bây giờ nhộn nhạo, Các khách sạn người ta khám sổ gia đình gắt lắm, vậy chứ thầy có tên trong sổ gia đình không?

Tôi phì cười trả lời tôi có ở đây đâu mà có tên trong sổ gia đình Hòa.

Má Chín giẫy nẩy:

– Thế sao được. Đêm hôm người ta vào khám thì làm thế nào? Thầy tính thế nào thì tính.

Và quay sang Hòa:

– Cô Hòa, tôi nói trước đừng để phiền đến tôi không được đâu. Đoạn má hầm hầm đi ra.

Tôi biết má Chín túng quẫn định làm tiền, cũng mặc.

Hòa thì sợ hãi:

– Chết có sao không anh?

Tôi ôm Hòa nói đùa:

– Chẳng nào em chịu về sống với anh chúng mình sẽ có chung một tờ khai gia đình. Anh không đến đây thăm em được sao?

Hòa vẫn chưa hết lo khiến tôi phải giảng giải thêm là Hòa có sổ gia đình là đủ rồi. Hòa không phải là gái điếm, Sài Gòn là một thành phố lớn, ban ngày buổi tối nửa đêm có hàng vạn người đến thăm nhau. Bây giờ Hòa mới yên tâm.

Việc má Chín thua bạc làm tiền khéo chúng tôi bằng cách đòi tôi phải có tên trong sổ gia đình của khách sạn, không ổn, và má Chín cũng không dám đả động tới nữa. Từ đó má lảng lảng. Thấy tôi, lẩn vào buồng. Vẫn tiếp tục ngày hai buổi đi đánh

bạc và vẫn thua mãi. Nhiều khi nghe tiếng guốc má Chín từ dưới cầu thang dội lên, tôi chợt nghĩ đến khoản tiền lương ít ỏi của người cảnh binh già. Không biết mà Chín lấy tiền ở đâu ra để có thể thua mãi như vậy được. Thua bạc má Chín không thiết gì đến công việc khách sạn nữa. Tầng trên, tầng dưới hôi thối, ngập ngụa như một đồng rác lớn. Từ chân thang đi lên, suốt hành lang, nhà bếp, buồng tắm, cầu tiêu, rác rưởi giấy má, cứt đái, cơm thừa canh cặn, vỏ chuối, vỏ ốc chất lên từng đồng lớn. Mùi nước giải, mùi quần áo bẩn và các thứ mùi ẩm mốc cố hữu của khách sạn bốc lên nồng nặc, nghẹn thở. Lên thăm Miên Hòa tôi cứ phải nhịn thở ngay từ dưới đường.

Cho đến một hôm, người ở khách sạn không nghe thấy tiếng guốc của má Chín nữa. Má Chín đau. Cửa buồng đóng im im cả ngày. Người ở khách sạn đi qua buồng má nhón chân lên cho nhẹ tiếng gót. Khách

sạn như được yên tĩnh hẳn lại. Người cảnh binh già buổi chiều đi làm về bỗng con đứng ở hành lang nhìn xuống khu nhà sửa xe ám khói phía dưới. Đứa nhỏ khẳng khiu. Người bố phiền muộn. Trông ông ta nhần nhục một vẻ thương hại.

Má Chín ốm tôi tưởng Miên Hòa vui thích lắm. Tôi lắm. Hai chị em thay phiên nhau sang săn sóc cho má. Đêm đi làm về cũng ghé sang. Trái cây mua cho người ốm đưa sang buồng má Chín suốt ngày. Má Chín ốm thật nặng, Một buổi đến thăm Hòa thấy cửa buồng mở hé tôi vào ngồi chờ. Lát sau Hòa về, hấp tấp lấy áo mặc:

– Anh đưa em đi đăng này.

Tôi ngạc nhiên hỏi:

– Em không đi làm?

Hòa gắt lên:

– Nghỉ. Em đi lễ cho má Chín, không có má ấy chết mất.

Tôi không nhịn được cười:

– Má ấy đau thì các em đưa má ấy đến nhà thương sao lại đi lễ.

Hòa gất to:

– Anh không biết chú thiêng lắm.

Tôi chẳng hiểu thiêng lắm là thiêng cái gì nhưng cũng đành cứ đưa Hòa xuống đường. Hòa gọi taxi dục tôi lên, lát sau Hòa chỉ cho xe đỗ xuống trước một cái đền nhỏ bên Khánh Hội, rồi vào một mình. Tôi ngồi chờ đến nửa tiếng. Lúc trở về khách sạn tôi hỏi Hòa:

– Em bảo thiêng lắm là thiêng cái gì?

Hòa nói về đến khách sạn sẽ kể cho tôi nghe. Về buồng, Hòa chưa kịp thay áo dài, Miên rồi Huệ rồi Yến ở những buồng bên

cạnh ủa cả sang. Mọi người nhao nhao:

- Mày đi lễ cho má Chín đấy à?
- Ủ, phải lễ chứ.
- Đúng, phải lễ cho má ấy.

Miên Huệ Yến đều nói bằng giọng nghiêm trang tin tưởng. Rồi cái thiêng lăm của khách sạn, tôi được cả mấy chị em mỗi người một câu tranh nhau kể lại cho nghe. Cách đây 6 năm, hồi khách sạn chưa cho thuê tháng, có một cặp trai gái đến hỏi thuê buồng bấy giờ là buồng số 8 rồi ngay đêm đó cả hai uống thuốc phiện dấm thanh tự tử. Sáng hôm sau người bồi phòng sinh nghi hô hoán lên, mọi người phá cửa vào. Người con gái vì yếu sức hơn đã tắt thở, chỉ cứu được gã con trai. Cả hai đều quê quán ở một tỉnh lẻ. Gã con trai nghe đâu về sau đi lính rồi cũng bị bắn chết. Từ đó những đêm mưa gió thường có bóng đàn

bà chập chờn đi trong hành lang khách sạn và khách sạn thỉnh thoảng lại có một người tự nhiên đau nặng. Mỗi lần như thế phải lễ mới khỏi.

Chuyện ma kể xong, bọn Miên Hòa ngồi nép vào nhau thì người không ai nói gì nữa. Ý chừng còn sợ lắm. Tôi buồn cười vì cái óc mê tín nhưng không nói ra. Ở Miên Hòa, cái việc đi lễ cho má Chín cũng có cái khía cạnh chân thực cảm động của nó. Má Chín ốm liệt giường liệt chiếu hai tuần lễ thì khỏi. Từ đó không thấy má Chín đi đánh bạc nữa. Cũng không gõ guốc nữa. Thái độ má Chín đối với mọi người ở khách sạn cũng đổi khác. Nhất là đối với chúng tôi. Tốt, biết điều trông thấy. Má dễ dàng với tất cả mọi người. Điện nước dùng tha hồ. Hòa bảo má Chín sợ ma làm nữa, mà thế. Đâu phải. Chính là sự săn sóc ân cần và cảm động của Miên Hòa, những người má vẫn coi thường mà đã có sự hồi

tâm, sự đổi thay trong lối ăn lối ở của má. Ngày tháng trôi qua. Miên Hòa vẫn tối tối đi làm ở tiệm nháy cũ. Tôi vì bận công việc cũng thỉnh thoảng mới tạt qua khách sạn. Bỗng một ngày cuối năm chúng tôi được tin Định phải đổi lên Cao nguyên. Thật là một tin sét đánh cho Miên. Miên có mang với Định đã được hai tháng.

* * *

Tôi nhớ hôm đó là thứ bảy. Tôi đang đọc báo. Miên Hòa mỗi người mặc một chiếc áo mầu cá vàng sóng vai nhau đi vào trông thật rực rỡ. Nhưng khuôn mặt Miên thì tái nhợt đi.

Hòa bảo tôi:

– Anh Định phải đổi đi xa anh biết chưa?

Tôi gật đầu. Định đã nói với tôi từ tháng trước dặn dẫu với Miên, chắc không dẫu được nữa. Câu đầu tiên Miên hỏi tôi là:

– Anh Định phải đi có lâu không anh?

Tôi kéo ghế cho hai người ngồi:

– Anh cũng không biết, Định không nói gì với em sao?

– Có. Chúng em gặp nhau hôm qua. Anh ấy nói chỉ đi sáu tháng nhưng chắc gì đấy.

Miên nói đúng. Tôi không hỏi kỹ nhưng cũng đoán Định nói dối để Miên yên lòng. Mỗi lần truyền chuyên là phải hàng năm, sáu tháng thế nào được.

Thật là tội nghiệp cho Miên. Trái với Hòa, tôi biết Miên từ ngoài Hà Nội hồi Miên mới bắt đầu vào nghề ở tiệm Lục

Quốc. Hồi đó Miên mới 17 bây giờ đã 29. Miên hơn Hòa 7 tuổi, nhưng bông bột dễ xúc động hơn và tính tình thì liêu lĩnh hơn Hòa gấp nghìn lần. Chuyện Miên với Định là một bằng chứng của nếp sống liêu lĩnh ấy, không đắn đo không suy tính, cái lối sống ném thẳng tâm hồn, đời sống vào những cảnh ngộ ngang trái như những trận bão những cơn lốc thổi ngược để bị tàn phá tơi tả trong đó để quặn quại để đau đớn trong đó. Sống mà như tự hủy. Miên sống như vậy. Cái nếp sống mê tỉnh quay cuồng điên loạn, không thềm suy tính không thềm cân nhắc ấy, Miên mang nó từ ngày bỏ nhà trốn đi chỉ vì một người bạn gái cùng phố đã trốn nhà và yêu bạn Miên đã trốn đi theo. Rồi đoạn đường cuối cùng của cuộc phiêu lưu liêu lĩnh ngắn ngủi là cái ánh sáng đỏ khé đầu lối vào một vũ trường. Miên thuộc một gia đình khá giả. Bố làm công chức cao cấp. Chỗ chị em, Miên tương đối có học

lực khá. Lúc bỏ nhà trốn đi với bạn, đang theo học ban thành chung. Bạn hữu cùng trường hồi đó gọi Miên là cô bé áo vàng. Miên chỉ yêu màu vàng. Bây giờ cái màu vàng khi xưa vẫn còn thoang thoáng dưới ánh đèn sàn nhảy. Ở chung với Hòa, ít tuổi hơn nhưng điềm đạm trầm tĩnh hơn, Miên đã bớt đi một phần cái tính liều lĩnh ngày trước. Nhưng chỉ một phần thật nhỏ. Tôi vẫn hỏi đùa Miên:

– Chỉ một cái tật lười phải không?

Và Miên cười ngắt gặt đầu:

– Đúng, chỉ một cái tật lười.

Hồi ở Hà Nội tôi biết Miên cũng qua người bạn cũ như Định. Khôi. Trái với Định ở trong quân đội Khôi hoạt động cách mạng rồi một hôm bỏ Hà Nội đi mất tích, Miên đau khổ, khóc lóc đập phá, nghỉ làm ba tháng liền, tiêu hết, bán hết. Một

hôm ngồi dậy được, Miên mặc nhanh lên mình cái áo màu cá vàng và lại đi vào cái ánh sáng choáng váng của vũ trường.

Sau Khôi là một người thâu khoán đã đứng tuổi. Miên bỏ đi, về lại, ăn ở với y cả thấy được 14 tháng. Tiêu của y mất non hai cái nhà. Phá thai ba lần. Uống thuốc ngủ tự tử không biết mấy lần. Trong số những vũ nữ tôi biết từ mười mấy năm nay, ít có người được đẹp như Miên. Nhìn nghiêng nhìn thẳng đều đẹp. Những nét trông ng-
hiêng, đường vai, sống mũi thanh thoát như những nét liễu. Những nét trông thẳng đều đặn trung hậu. Có điều không bao giờ Miên biết gìn giữ cái sắc đẹp ấy, đúng hơn không bao giờ Miên chịu gìn giữ cái sắc đẹp ấy. Riêng thời kỳ đầu tiên ở với Khôi không có chuyện gì, nhưng từ khi Khôi bỏ đi, tiếng là ăn ở với người thâu khoán, kỳ thực, tiệm nhảy đóng cửa, Miên đã nhảy lên đại một cái xe khách quen đòi dự bằng được vào

các cuộc vui của bọn đàn ông. Những cuộc vui tàn hại tâm hồn và thể xác nhất. Uống rượu, hút thuốc lá, hút thuốc phiện. Theo xuống Khâm Thiên Ngã Tư Sở, cũng đập phá, đánh trống, nằm bàn đèn không kém đàn ông một ngón nào. Miên biết tôi từ hồi đó, quý tôi nhưng thường vẫn chê tôi lù đù. Tôi quý Miên thường vẫn chê về cái tội hay khóc. Người dễ xúc động lạ. Chỉ một tí là chảy nước mắt. Vui đấy khóc đấy. Có nhiều khi đang cười nói giữa đám đông, tự nhiên Miên nín bật, nước mắt đã chảy ra ròn ròn. Miên mê đọc tiểu thuyết Thạch Lam, Vũ Trọng Phụng, thích thơ, nhất là thơ Nguyễn Bính. Tôi nhớ có lần đưa Miên đi coi Lôi Vũ ở nhà hát lớn Hà Nội, tới cái đoạn khuôn mặt Phồn Y vừa cười vừa khóc hiện ra trong mưa bão ở cửa sổ nhà Lỗ Đại Hải, tôi bấm Miên:

– Em đấy.

Và Miên vừa cười vừa nước mắt chạy quanh, gật đầu. Nhưng Miên không phải là Phồn Y. Miên là Miên. Nghĩa là lại liều lĩnh, lại lao đầu vào cuộc sống trên những hướng gió hướng lửa thổi ngược. Định và Miên không có gì dấu tòi, nhưng việc Miên có mang tòi không biết. Từ ngày hai người gặp nhau, tòi vẫn theo dõi cuộc tình duyên của họ với những ý nghĩ không được vui lắm. Vì không nhìn được cho Miên, đó là cái may cuối cùng, vì chỉ thấy cái ngõ cụt, trận lốc thổi ngược, Miên ném cái phần đời còn còn lại của Miên vào đó, sự còn lại vốn đã không nhiều nhận gì. Một đêm gặp ở tiệm nhảy, đưa Miên về khách sạn tòi hỏi Miên đã nghĩ kỹ về chuyện chung sống với Định chưa. Miên ngẩng đầu, đôi mắt long lanh, trả lời tòi bằng một vẻ trêu nghịch thách thức:

– Rồi.

– Kỹ đến nhất định có con đàn cháu đông với nó?

Miên còn cố nói đùa thêm câu nữa:

– Vẫn chỉ một cái tắc lưởi thôi phải không anh?

Tôi đành lắc đầu cười, Đêm hôm đó Miên không chịu về khách sạn ngay. Chúng tôi đi bộ dưới trời khuya, dưới những hàng cây, những vì sao, và Miên đã tâm sự với tôi nhiều về cuộc phiêu lưu, lần này dường có khác những lần trước, có hẳn đo có suy nghĩ nhưng rốt cuộc vẫn ném mình vào như thường:

– Em thấy trước những ngày tàn tạ rồi. Bây giờ nhờ có Hòa và dẹp bỏ hết mọi kiêu hãnh, em mới có can đảm tối tối đi làm. Nhiều lúc tủi thân em vẫn vào đứng khóc một mình trong buồng đi tiểu. Em thuộc vào loại vũ nữ già, hết thời rồi. Được thời

còn hơn một bà hoàng, hết thời thì không bằng một con đĩ hạng bét. Anh bảo em còn gì để dẫn đo nữa. Phải cảm ơn Định mới phải. Định không mê Định chỉ thương em mà thôi, ở được với anh ấy ngày nào hay ngày ấy.

Rồi Miên đổi chuyện:

– Ở đây có diễn Lôi Vũ như ngoài Hà Nội không?

Tôi ngó Miên:

– Cần gì xem Lôi Vũ, đời em còn hơn Lôi Vũ nữa.

Miên cười nhưng đã muốn khóc.

Tôi nhớ lại câu chuyện đêm đó trên taxi đưa Hòa Miên trở về khách sạn: Miên để cả quần áo nằm vật xuống giường như một xác chết.

Một lát Miên hỏi:

– Hòa có đi làm tối nay không?

Hòa đáp:

– Có. Sao?

– Đừng đi, ở nhà một buổi với tao.

Miên để tay lên bụng lăm bắm:

– To phenh thế này ma nào mời. Rồi quay mặt vào tường không nói gì nữa.

Tôi khuyên Hòa nên nghỉ ở nhà với Miên, chiều tối sẽ trở lại khách sạn đưa hai chị em đi chơi ra ngoài thành phố.

Tám giờ tối. Tôi trở lại khách sạn. Hòa ra ban công vẫy tôi lên. Gặp má Chín ở đầu cầu thang. Má nói:

– Các cô ấy đang đứng sửa soạn, thấy vô đi.

Miên Hòa ngồi xõm dưới đất, chụm đầu trên một tấm gương hai mặt lớn. Đồ

« phụ tùng xe đạp » bấy đây chung quanh. Tôi vẫn thường gọi đùa thế, những đồ dùng trang điểm của họ: hộp phấn, bông: phấn, cặp tóc, cái cặp lông mi, cái bút kẻ lông mày. Thấy tôi Miên ngược mắt quát lớn:

– Cấm vào.

Miên vẫn không thích có ai chứng kiến những lúc Miên gọi là « kẻ khẩu hiệu » ấy. Nhưng tôi vẫn vào. Tôi thích được nhìn ngắm, theo dõi những phút trang điểm của đàn bà. Nhìn Miên Hòa cẩn thận tô một đường lông mày, chấm một vệt nốt ruồi, thoa những lớp phấn thật tròn thật đều trên gò má sống mũi, nhích thêm một nét son trên vành môi, ngó ngó nghiêng nghiêng, tôi thấy nó là lạ ngộ ngộ, sự ngộ nghĩnh của một công việc vừa cần thiết lại vừa vô ích. Ở sự trang điểm cũng có những biểu lộ của tâm tính nữa. Ở Miên chẳng hạn, vui vẻ, đường lông mày mềm như một vòng cung,

tức giận, nó xéch ngược như một lưỡi dao. Miên Hòa bao giờ cũng trang điểm một lúc, lần nào cũng tranh nhau cái nọ dành cái kia, cãi nhau đấm nhau ầm ĩ. Tôi nhớ viết về đàn bà, Bùi Hiền nói tình bạn của họ biểu tỏ trong những cái nhỏ nhỏ vùn vùn, những sẵn sóc những biểu xén vặt. Đúng. Tôi còn thấy cái tình bạn ấy biểu tỏ trong những cái hết sức mâu thuẫn nữa. Phút trước như chó với mèo, phút sau như ruột thịt. Tiếc nhau từng xu rồi lại có thể cho nhau hàng nghìn. Nó ngộ ngộ hay hay, nó chẳng ra làm sao cả. Nó không nguyên tắc, không hợp lý, không minh bạch như cái lối đàn ông chơi với nhau, nhưng không thiếu sâu đậm bền vững. Ngồi nhìn Miên Hòa, tôi nghĩ đến cái tình bạn đó, hai chị em chụm đầu vào nhau, giằng co gây lộn, mà tưởng như họ đang đứng xây lưng vào nhau, thật sát, thật chặt, để cùng chống đỡ những trận gió trận lửa thổi ngược ào tới,

hậu quả của một nếp sống liêu lĩnh. Miên xong trước đứng lên, lại mặc áo chọn chọn, rồi lấy ra một cái áo màu đen, nháy mắt về phía tôi:

– Áo đen. Để tang một cuộc đời tình ái.

Hòa gắt:

– Đùa cho lắm đêm về lại khóc không cho tao ngủ.

Miên làn bộ ưỡn ẹo ra cửa:

– Lúc nào khóc hăng hay. Mà ngủ như heo. Bây giờ anh cho chúng em đi ăn cái đã.

Rồi Miên quay lại dú ngón tay vào mặt tôi:

– Hôm nay em có chuyện buồn. Anh phải cho em uống rượu thật say em mới chịu đi.

Chúng tôi xuống cầu thang. Miên đi trước, miệng hát mấy câu một bài hát cũ của Tino Rossi. Má Chín ngấp nghé ở cửa buồng. Má nhìn tôi nhìn Miên lắc đầu. Xuống đường tôi gọi xe đưa Miên Hòa đến một tiệm ăn ngoài cánh đồng, trên con đường đi Mỹ Tho. Biết trước Miên định làm gì là làm kỳ được, uống rượu đòi uống kỳ được, tôi chọn cái tiệm ăn khuất nẻo ấy. Chúng tôi vẫn thường đến đấy. Nhà gỗ dựng trên mặt nước, đi vào bằng một cái cầu nhỏ. Phía sau cánh đồng mênh mông chạy dài dưới ánh trăng. Đã muộn. Căn phòng rộng chỉ còn bàn ăn. Bà chủ béo phì ngồi sau quầy đọc báo. Tôi gọi chạo tôm, bò nhúng dấm hai món Miên Hòa ưa thích đặc biệt và hỏi Miên:

– Bây giờ uống rượu phải không?

Miên đáp gọn lỏn:

– Vâng.

Thấy thế, Hòa đập mạnh vào tay tôi:

– Chết, nó say thì làm thế nào, anh này nữa.

– Say thế nào thì cũng chẳng bằng cái hồi Khâm Thiên Ngã Tư Sở ngày xưa có phải không Miên?

Tôi nói và cầm chai Mác-ten người bồi vừa đưa đến tôi thuận tay đẩy về phía Miên ngồi:

– Tha hồ uống nhưng với một điều kiện: có say thì về đến khách sạn đã, đừng say ở đây.

Tôi uống rượu với Miên, Hòa hiền lành vẫn chỉ một ly xá xị như thường lệ. Chúng tôi ăn những miếng chạo tôm cuốn vào những đốt mía nướng và dúng thịt bò tươi vào một cái song nhỏ nghi ngút khói trên một cái hỏa lò than đỏ hồng hồng. Có hơi rượu gò má Miên ửng dần, hai mắt

long lanh. Suốt bữa ăn Miên vui miệng kể cho Hòa nghe bằng một giọng đàn chị về đoạn đời cũ. Những ngày ở Hà Nội. Những người đàn ông quen biết. Những đêm đập phá. Những lần uống rượu say không biết đất trời là gì. Những bạn gái cùng nghề: Nguyệt lấy chồng, ba con rồi, bây giờ lái xe Mỹ vù vù; Phương sang Lào rồi ho lao mất xác bên ấy, Thường bán tạp hóa ở chợ Ban Mê Thuột, Nhàn vợ được thằng tây già, nó sợ vợ, suốt ngày bị Nhàn chửi mắng. Rồi Miên hỏi tôi có nhớ những đêm lễ giáng sinh cũ lang thang khắp nơi tảng sáng lại kéo về tiệm phở Đông Mỹ bấy giờ còn ở phố Mới không. Miên nói thật nhiều. Có một trí nhớ lạ lùng. Qua chuyện Miên kể lại, hiện lên trước mắt tôi đêm đó, hình ảnh, lịch sử những tiệm nháy còn mở, đã đóng cửa, những lớp vũ nữ cũ mới, người đã bỏ nghề, người còn theo đuổi, rồi ánh sáng, gót chân, tài bám vũ nữ, chủ tiệm, nhạc

sĩ, khách chơi, ca sĩ, đã hiện ra trước mắt tôi cả một thế giới từ mười mấy năm nay cuộc sống của Miên chập chờn trong đó, lúc nghiêng đi lúc bổng lên như cái phao trên một ngọn sóng, lúc đầu ngọn, lúc ngã xuống đáy, và Miên chỉ có độc sự liễu lĩnh làm khí giới. Tôi ngắm Miên, buồn rầu. Đã sống như vậy thì thêm một Định có nghĩa gì. Định chỉ là một con số, một căn buồng khách sạn, một chỗ tạm nghỉ. Nghĩ vậy linh tính tôi lại thấy khác mới lạ chứ. Tôi cảm thấy lần này với Định, Miên không thể ra khỏi như mấy lần trước nữa. Linh tính tôi nói:

– Sẽ có chuyện ghê gớm xảy ra đây, không biết chuyện gì nhưng sẽ có chuyện ghê gớm.

Những trường hợp khởi đầu giống nhau nhưng hồi kết cục của một lần sẽ khác, cái lần ấy tôi thấy nó đang tới. Khi Miên hỏi tôi

« anh nghĩ gì thế » tôi đáp không, nhưng kỳ thực tôi đang nghĩ đến chuyện người con gái tự tử ở căn buồng số tám ở khách sạn. Đến lúc ăn xong thì chúng tôi là những người cuối cùng. Miên đã say mềm người. Tôi gọi bồi trả tiền rồi với Hòa mỗi người một bên vực Miên đi ra. Miên để mặc cho chúng tôi kéo đi. Đến giữa chiếc cầu nổi Miên khuyu xuống nhưng lại cố gượng dậy. Phải khó nhọc lắm tôi mới dìu được Miên vào trong taxi, để Miên ghé dưới với Hòa, Hòa đỡ Miên nằm ngủ trên đùi. Tôi bảo xe chạy từ từ. Thành phố về khuya buồn. Qua Chợ Lớn ánh đèn xanh của một tiệm nhảy Trung Hoa chiếu xuống một người bán thuốc lá ngồi gục đầu. Đường Trần Hưng Đạo, những cái bóng cảnh binh. Bỗng Miên nhồm dậy đập mạnh vào vai tôi:

– Thiếu mất Định anh nhỉ.

Tôi quay lại đáp:

– Ừ thiếu mất anh Định.

Nhưng Miên đã nằm vật xuống. Chúng tôi không nói gì nữa cho đến khi về tới khách sạn. Tôi bảo Hòa ngồi lại trong xe coi Miên để tôi lên gọi má Chín. Thấy tôi má hiểu ngay:

– Cô Miên lại say phải không?

Tôi đáp:

– Vâng. Nhờ má Chín giúp một tay.

Lại phải vất vả lắm người khiêng đầu người khiêng chân chúng tôi mới đem được Miên lên khỏi cái cầu thang vừa hẹp tối vừa dốc ngược, Hòa mở khóa bật đèn. Tôi đặt Miên nằm trên giường, không quên quay lại cảm ơn má Chín. Má nhìn Miên rồi đi ra, ý chừng những chuyện này vẫn thường xảy ra ở khách sạn. Tôi bảo Hòa tắt đèn cho Miên ngủ. Hòa theo tôi ra ban-công đứng nhìn xuống đường. Một lát sau có chiếc

xích lô đến đậu trước khách sạn. Hòa nói nhỏ với tôi Yến Huệ đã đi làm về. Bên trong Miên trở mình nói ú ớ câu gì không rõ. Tôi chia tay với Hòa sau khi hẹn ngày mai sẽ tìm Định và sẽ trở lại với Định. Tôi gặp Yến và Huệ ở đầu cầu thang. Yến hỏi xin tôi một liều thuốc lá.

MAI THẢO

(Trích trang 97-106 _ *Nguyệt san Hiện Đại số 1* _ tháng 4.1960 Truy niệm những nhà văn, nhà thơ đã từ trần. Chủ trương biên tập: Nguyên Sa. Tòa soạn 36, Nguyễn An Ninh, SG)

(Là truyện số 11 trong tập truyện *Bảy thỏ ngày sinh nhật* _ NXB Nguyễn Đình Vượng, 1965)

